

تبیین رابطه خسارت‌های جانی سرقت با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان بر اساس نظریه یادگیری اجتماعی^۱

سجاد نامور^۲

حامد بخشی^۳

مسعود ایمانیان^۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۱/۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۱۸

چکیده

در این تحقیق به تبیین رابطه خسارت‌های جانی سرقت با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان بر اساس نظریه یادگیری پرداخته شده است. این تحقیق از نوع مطالعات کمی و توصیفی از نوع پیمایشی است که به شیوه‌ی همبستگی اجرا شده است. جامعه آماری شامل همه شهروندان استان خراسان شمالی است که نمونه بر اساس فرمول کوکران به تعداد ۳۸۴ نفر به دست آمد و پرسش‌نامه محقق ساخته به روش طبقه‌ای متناسب با حجم توزیع شد. روایی پرسشنامه مورد تأیید چند تن از متخصصان و خبرگان این حیطه قرار گرفت و پایایی آن به روش آلفای کرون باخ به میزان ۰/۸۲. تأیید شد. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون توسط نرم‌افزار اس.پی.اس.اس نسخه ۱۸ تحلیل شد. بر اساس نتایج مشاهده شد از نظر شهروندان خسارت‌های جانی ناشی از سرقت در معابر و اماکن، جیب‌بری و سرقت منزل به ترتیب به نسبت سایر سرقت‌ها بیشترین رابطه را با نگرش ایشان به ترس و ناامنی دارند. از آنجاکه تنها ۸.۶ درصد پاسخگویان مورد سرقت قرار گرفته‌اند؛ بر اساس نظریه یادگیری اجتماعی این‌طور استنباط می‌شود که مکانیسم‌های دیگری مانند مشاهده و تقلید به‌جز تجربه مستقیم سرقت، تعیین‌کننده نگرش به ترس و ناامنی ایشان بوده است از این‌رو پیشنهاد می‌شود جهت طراحی برنامه‌های مداخله‌ای برای ارتقا امنیت اجتماعی علاوه بر اجرای طرح‌های پیشگیری از جرم می‌توان از مکانیسم‌های مشاهده و تقلید مثبت بهره گرفت.

کلیدواژه‌ها: خسارت‌های جانی، سرقت، نگرش به ترس و ناامنی، نظریه یادگیری.

^۱ مستخرج از رساله دکتری جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قوچان.

^۲ دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی، واحد قوچان، دانشگاه آزاد اسلامی، قوچان، ایران.

^۳ دانشیار جامعه‌شناسی جهاد دانشگاهی مشهد.

^۴ استادیار جامعه‌شناسی، واحد قوچان، دانشگاه آزاد اسلامی، قوچان، ایران.

مقدمه

امنیت^۱ به معنای ایمن شدن، در امان بودن و بی‌بیمی، آرامش و آسودگی است. از نظر گیدنز، امنیت را می‌توان موقعیتی خواند که در آن با یک‌رشته خطرهای خاص مقابله شده و یا به حداقل رسانده شده باشند. تجربه امنیت به تعادل، اعتماد و مخاطره بستگی دارد. امنیت چه به معنای بالفعل و چه به معنای تجربی آن، ممکن است به انبوهه‌ها یا مجموعه‌هایی از آدم‌ها تا حد امنیت جهانی و یا به افراد ارتباط داشته باشند. به این ترتیب امنیت، گیدنز مصونیت در برابر خطر را می‌داند. گیدنز تأکیدی بر ناامنی‌ها و مخاطرات برخاسته از دنیای نوین دارد. مخاطرات فراوانی از جمله مخاطرات بوم‌شناختی، مخاطرات ناشی از سلاح‌های کشتار جمعی و هسته‌ای، فروپاشی تمام‌عیار نظام‌های اقتصادی، ظهور ابر دولت‌های خودکامه و مطلق‌گرا و... همگی از جمله این ناامنی‌ها به شمار می‌آیند (گیدنز، ۱۳۹۸: ۱۴۵-۱۳۶). احساس امنیت نیز عبارت است از نوعی ذهنیت و جهت‌گیری روانی مثبت «رضایت‌بخش، قانع‌کننده و آرامش‌بخش» همچنین به معنای فقدان هراس از اینکه ارزش‌های انسانی مورد حمله قرار گیرد یا به مخاطره نیفتد و به نبود هراس و بیم نسبت به حقوق و آزادی‌های مشروع، اطمینان و آرامش خاطر، ایمنی، آرامش قلب و خاطر جمع بودن است (دلاور و دیگران، ۱۳۹۴: ۷۳). احساس امنیت جنبه درونی‌تر امنیت است و درجه اهمیت بالاتری از امنیت دارد و منظور از نگرش به ترس و ناامنی شهروندان آن است که افراد تا چه حد اطمینان دارند که امنیت اجتماعی^۲ آن‌ها تأمین می‌شود و احساس ترس و نگرانی نمی‌کنند. امنیت اجتماعی از نیازها و ضرورت‌های پایه‌ای هر جامعه تلقی می‌شود که فقدان و یا اختلال در آن، پیامدهای نگران‌کننده‌ای به دنبال دارد (محمدی و دیگران، ۱۳۹۳: ۱۵). اصلی‌ترین شرط تحقق امنیت اجتماعی و رعایت حقوق انسان‌ها و مقابله با متعدیان به حقوق عمومی و امنیت جمعی، به شمار می‌رود (کازمی، ۱۳۸۸: ۲۷). در یک دسته‌بندی کلی: امنیت اجتماعی شخص به معنی حفظ جان، مال و آبرو و موقعیت‌های اجتماعی شخص از جانب عوامل اجتماعی می‌باشد یعنی از جانب افراد دیگر، سایر گروه‌ها و حکومت و قانون، جان، مال و حیثیت یا آبروی فرد مورد تهدید قرار نگیرد، از این رو می‌توان گفت انحرافات اجتماعی در درجه اول به‌عنوان تهدیدی در مقابل امنیت اجتماعی قرار دارند (نریمانی، ۱۳۹۵: ۷۸). سرقت^۳ نوعی

¹ Security

² Societal security

³ Theft

رفتار انحرافی است که دارای زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی می‌باشد و تأثیر زیادی در کاهش احساس امنیت اجتماعی شهروندان دارد که یکی از مهم‌ترین و پرتعدادترین انحرافات اجتماعی را در هر جامعه‌ای تشکیل می‌دهد، به نحوی که هم‌اکنون سرقت از برداشتن یک شیء یا کالایی بسیار کم‌ارزش از مغازه‌ها هنگام خرید تا سرقت‌های مسلحانه از بانک‌ها و مؤسسات مالی با نقشه و برنامه‌ریزی قبلی دچار تغییر و تحولی بسیار شده و این امر ضرورت بررسی و تحقیق علمی در خصوص شناخت دقیق و درست این پدیده اجتماعی را بر ما می‌نمایاند (کاظمی، ۱۳۸۸: ۸۷). سرقت از طریق وارد کردن خسارت‌های جانی، مالی و حیثیتی بر افراد موجب شکل‌گیری نگرش به ترس و ناامنی در بین شهروندان و کاهش امنیت اجتماعی می‌شود. خسارت به معنای هرگونه ضرر و زیانی وارد شده به شخص است که در یک دسته‌بندی دارای دو بعد کلی خسارت مادی و خسارت معنوی است. خسارت مادی شامل صدمات جانی و ضررهای مالی بوده و خسارت معنوی شامل ضرر و ضربه به آبرو و حیثیت افراد است. در دسته‌بندی دیگر خسارت را شامل سه نوع مالی، بدنی و حیثیتی می‌دانند. امروز انواع خسارت‌هایی که به افراد وارد می‌شود افزایش یافته است و روش‌ها و راهکارهای زیادی برای باز پس گرفتن خسارت‌های وارد شده به افراد به وجود آمده است (اسماعیلی، ۱۳۷۷: ۱۴). کاتوزیان خسارت را به دو نوع مادی و معنوی تقسیم‌بندی می‌کند و خسارت معنوی را صدمه به منافع عاطفی و غیرمالی مانند از بین رفتن آبرو و حیثیت افراد می‌داند (کاتوزیان، ۱۳۸۶: ۱۴۴). منظور از خسارت جانی هرگونه صدمه بدنی و آسیبی جسمانی است که در اثر سرقت توسط سارق به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بر مالباخته وارد می‌شود.

بیشتر رفتارهای انسان برگرفته از سابقه یادگیری گذشته او از محیط پیرامون است و نگرش‌ها و شناخت فرد از اجتماع نیز بر همین اساس شکل می‌گیرد. یادگیری فرایندی بسیار پیچیده است که تحت تأثیر عوامل مختلف و متنوعی از جمله تجربه مستقیم زندگی اجتماعی یا آشنایی به تجارب دیگران قرار دارد که نظریه بندورا در این زمینه بسیار حائز اهمیت است. در نظریه بندورا، عناصری از نظریه‌های رفتاری (که بر مبنای آن رفتارها از طریق شرطی‌سازی آموخته می‌شوند) و نظریه‌های شناختی (که تأثیرات روان‌شناختی مانند توجه و حافظه را در نظر می‌گیرند) باهم ترکیب شده‌اند. این نظریه ریشه در بسیاری از مفاهیم اساسی نظریه یادگیری سنتی دارد؛ بندورا اعتقاد داشت که تجربه مستقیم نمی‌تواند تنها عامل برای تمام انواع یادگیری‌ها باشد. به عقیده بندورا اگر انسان‌ها مجبور بودند تنها با آزمون و خطا کردن رفتارهای متنوع و مختلف در زندگی، تجربه کسب کنند، یادگیری به کاری طاقت‌فرسا و شاید خطرناک تبدیل می‌شد؛ بر این مبنای یادگیری اجتماعی، بنا بر مشاهده و تقلید،

به طور ناخودآگاه در بسیاری از افراد به صورت مثبت و منفی انجام می‌گیرد و پیامدهای ثمربخش، یا زیان‌بار خود را به دنبال خواهد داشت (پارسا، ۱۳۸۳: ۲۱۷). به عقیده بندورا، احساسات، نگرش و رفتار افراد در هر وضعیت به احساس توانایی او وابسته است. در موقعیت‌هایی که فرد نسبت به توانایی‌های خود اطمینان حاصل می‌کند، رفتار و شناخت و احساسات او کاملاً متفاوت از موقعیت‌هایی است که فرد در آن احساس عدم توانایی، امنیت یا فقدان صلاحیت می‌کند (کدیور، ۱۳۸۵: ۱۲۹).

در بررسی سوابق مطالعات و تحقیقات مشابه مشاهده شد تاکنون پژوهش‌های بسیاری در خصوص انواع سرقت و علل و عوامل مؤثر بر آن انجام شده است که در ادامه به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود ولیکن محققین به بررسی رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان با استفاده از نظریه یادگیری اجتماعی کمتر پرداخته‌اند. گودرزی و دیگران (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان عوامل مرتبط با احساس امنیت به این نتیجه رسیدند که متغیرهای سن، جنس، وضعیت تأهل، تحصیلات، نوع نگرش به عملکرد پلیس، سرمایه اجتماعی، میزان دین‌داری، میزان استفاده از وسایل ارتباط جمعی، احساس نابرابری و ابعاد آن با احساس امنیت ارتباط داشته‌اند. حمدی پور و دیگران (۱۳۹۸) در مقاله‌ای با عنوان تحلیل نقش الگوها بر رفتار مطالعه دانشجویان دانشگاه تبریز بر اساس نظریه یادگیری مشاهده‌ای بندورا به این نتیجه رسیدند که میانگین میزان مطالعه در گروه‌های عمده تحصیلی، اختلاف معنی‌داری باهم دارند و بر اساس نتایج می‌توان گفت که رفتار مطالعه دانشجویان بر اساس نظریه یادگیری مشاهده‌ای بندورا قابل تبیین است. گلابی و دیگران (۱۳۹۷) در تحقیقی با عنوان بررسی عوامل مرتبط با میزان گرایش به خشونت در بین جوانان - مورد مطالعه: جوانان ۱۸ تا ۲۹ سال شهر تبریز به این نتیجه رسیدند که بین متغیرهای خشونت از طرف دولت، گرایش و پیوستن به گروه‌های خشونت محور، خشونت اطرافیان و خانواده و متغیر گرایش به خشونت در بین جوانان در سطح اطمینان ۹۹ درصد رابطه مثبت برقرار است. به عبارتی دیگر هر چه میزان خشونت از طرف دولت، گرایش و پیوستن به گروه‌های خشونت محور و خشونت خانواده افزایش می‌یابد، میزان گرایش به خشونت در بین جوانان ۱۸ تا ۲۹ سال شهر تبریز نیز افزایش می‌یابد. امینی (۱۳۹۶) در مقاله‌ای با عنوان آشنایی کودکان با متون کهن فارسی با روشی خلاقانه و پویا با رویکرد به نظریه یادگیری اجتماعی بندورا بیان می‌دارد: در عصر تکنولوژی و رسانه‌ها، کودکان بیش از هر چیز در معرض خطر تقلید کورکورانه آموزش‌های غیر ملی خود قرار گرفته‌اند و ماهیت یادگیری و عملکرد اجتماعی ایشان با روش‌های مشاهده‌ای و دیگر فرضیه‌های مربوط به نظریه بندورا مطابقت دارد. مهابادی و بهمن‌آبادی (۱۳۹۶) در مقاله‌ای با عنوان بررسی تأثیرگذاری کنترل

مال‌خران در کاهش جرم سرقت با نگاه تطبیقی بیان می‌دارند: امروزه به لحاظ پیچیدگی روابط اجتماعی و وجود رابطه اجتناب‌ناپذیر در زندگی شهروندان، سرقت نه تنها شخص مالباخته، بلکه به موازات آن امنیت جامعه را نیز متزلزل می‌کند و انگیزه کار و تلاش و سرمایه‌گذاری را از بین می‌برد. سرقت موجب افزایش اضطراب و نگرانی دامن‌گیر خانواده‌ها می‌شود و از لحاظ سیاسی، امنیت اجتماعی مخدوش شده و موجبات نارضایتی و اعتراض مردم را فراهم می‌کند. علی‌وردی‌نیا و دیگران (۱۳۹۳) در تحقیقی با عنوان تخلقات رایانه‌ای در میان دانشجویان دانشگاه مازندران - آزمون تجربی نظریه یادگیری اجتماعی به این نتیجه رسیدند که متغیرهای یادگیری اجتماعی، پیوند افتراقی و تقویت افتراقی معنادار بوده و تقویت افتراقی با ضریب رگرسیونی ۰/۴۱، مهمترین تبیین‌کننده تخلقات رایانه‌ای است. زولکیفلی^۱ (۲۰۱۴) در تحقیقی با عنوان طراحی شاخص جرم سرقت خودرو در شبه‌جزیره مالزی بیان می‌دارد: شاخص جرم سرقت خودرو می‌تواند به‌عنوان منبع اصلی برای مقامات محلی برای برنامه‌ریزی استراتژی‌های کاهش سرقت وسایل نقلیه و برای شرکت‌های بیمه در تعیین نرخ‌های حق بیمه اتومبیل استفاده شود و جکسون^۲ (۲۰۰۷) در تحقیقی با عنوان احساس ناامنی بیان می‌کند که داده‌های حاصل از پیمایش درباره جرائم محلی نشان داده است که پاسخ‌دهندگان دیدگاه اقتدارگرایانه‌تری درباره قانون و نظم دارند. همچنین آن‌ها نسبت به انحراف درازمدت جامعه نگران هستند، احتمالاً بیشتر از سایرین بی‌نظمی در محیط را درک می‌کند. همچنین بیشتر احتمال دارد که آن‌ها این نشانه‌های فیزیکی را به مشکلات مربوط به اجتماع و انسجام اجتماعی و کیفیت روبه‌زوال پیوندهای اجتماعی و کنترل اجتماعی غیررسمی ربط دهند.

در جمع‌بندی سوابق مطالعات مرتبط مشاهده می‌شود: مراد از امنیت اجتماعی این است که مردم در بعد زیست‌جمعی جامعه بشری با توجه به قوانین، نظم و حکومتی که دارد، امنیت و آسایش داشته باشند که به‌عنوان فقدان ترس و اضطراب ناشی از تهدیدها و خسارت‌هایی که به شهروندان وارد می‌شود مطرح است و محققین بیشتر به بررسی عوامل مؤثر در وقوع جرم و ناامنی مانند متغیرهای کلان اقتصادی، فرهنگی، جمعیت‌شناختی، نوع نگرش به عملکرد پلیس، سرمایه اجتماعی، میزان دین‌داری، میزان استفاده از وسایل ارتباط‌جمعی، احساس نابرابری و مانند این‌ها پرداخته‌اند و کمتر به تبیین‌های نظری با استفاده از نظریه یادگیری اجتماعی پرداخته‌اند. همچنین در بیشتر مقالاتی که با بهره‌گیری از نظریه یادگیری اجتماعی به تبیین پرداخته‌اند، وجود عواملی چون مشاهده، تقلید و

^۱ Zulkifli

^۲ Jackson

الگوبرداری تأیید شده است و بر اساس نظریه یادگیری بخش زیادی از شناخت ما از محیط بر اساس یادگیری است و این یادگیری یا از طریق تجربه مستقیم است یا از طریق مشاهده و تقلید رخ می‌دهد به‌طور مثال شناخت ما درباره امنیت یا احساس امنیت هم می‌تواند برگرفته از تجارب نامنی و ترس‌های ما باشد و هم می‌تواند برگرفته از مشاهده نامنی‌ها و ترس‌های دیگران باشد که بندورا بیشتر بر سوابق یادگیری خارج از تجربه مستقیم افراد تأکید دارد. نکته اینجاست که گاهی در جامعه‌ای امنیت واقعی محقق شده است و افراد تجربه مستقیم نامنی یا به‌طور مثال سرقت را ندارند ولی احساس ترس و نامنی مورد سرقت قرار گرفتن را دارند و احساس امنیت وجود ندارد؛ در اینجا نظریه یادگیری اجتماعی بندورا می‌تواند پاسخ مناسبی را ارائه دهد و از این‌رو ضرورت تحقیق و مطالعه در خصوص سرقت و رابطه آن با نگرش شهروندان نسبت به ترس و نامنی و نحوه شکل‌گیری این نگرش روشن می‌شود و در پایان این تحقیق می‌توان به این سؤال اساسی پاسخ داد که آیا نگرش به ترس و نامنی شهروندان بر اساس تجربه مستقیم سرقت حاصل شده است یا عوامل دیگری موجب شکل‌گیری این نگرش یعنی احساس امنیت اجتماعی شهروندان شده‌اند و آیا بین خسارت‌های جانی ناشی از بیست نوع سرقت با نگرش به ترس و نامنی شهروندان بر اساس نظریه یادگیری اجتماعی رابطه وجود دارد؟

روش‌شناسی

این تحقیق از نوع مطالعات کمی و توصیفی از نوع پیمایشی است که به شیوه‌ی همبستگی اجرا شده است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه شهروندان استان خراسان شمالی است که برابر سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ به تعداد ۸۶۳۰۹۲ نفر است و پرسشنامه در میان جمعیت بالای ۱۸ سال توزیع شد. نمونه آماری بر اساس فرمول کوکران به تعداد ۳۸۴ نفر به دست آمد. استان خراسان شمالی دارای هشت شهرستان است از این‌رو نمونه‌گیری به روش طبقه‌ای متناسب با حجم اجرا شد. به این صورت که هر شهرستان به‌عنوان یک طبقه انتخاب شد و در داخل هر طبقه برابر جدول شماره به‌صورت متناسب با حجم، پرسش‌نامه محقق ساخته به بهره‌گیری از طیف لیکرت دارای بیست مؤلفه اصلی که هرکدام دارای ۷ گویه بودند در میان شهروندان به‌صورت نمونه در دسترس توزیع شد. روایی پرسشنامه مورد تأیید چند تن از متخصصان و خبرگان این حیطه اعم از اساتید جامعه‌شناسی و مسئولین و کارشناسان امنیتی و انتظامی قرار رفت و پایایی آن به روش آلفای کرون‌باخ به میزان ۰/۸۲، مورد تأیید قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار اس.پی.اس.اس ۱ نسخه ۱۸ تحلیل شد. داده‌های جمعیت‌شناختی حاصل از توزیع و گردآوری پرسشنامه‌ها در دو بخش آمار توصیفی و

¹ spss

استنباطی مورد تحلیل قرار گرفت. با توجه به اینکه متغیرهای تحقیق در سطح سنجش فاصله‌ای-نسبی هستند و توزیع مقادیر متغیرها به صورت نرمال است برای آزمون فرضیات از ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده شد.

جدول شماره ۱- حجم نمونه آماری شهرستان‌های استان خراسان شمالی

شهرستان	جمعیت	حجم نمونه
بجنورد	۳۲۴۰۸۳	۱۴۴
شیروان	۱۴۶۱۴۰	۶۵
اسفراین	۱۲۰۵۱۳	۵۴
مانه و سملقان	۱۰۱۷۲۷	۴۵
راز و جرگلان	۵۹۲۱۰	۲۶
فاروج	۴۹۲۷۱	۲۲
جاجرم	۳۶۶۷۳	۱۶
گرمه	۲۵۴۷۵	۱۲
کل استان	۸۶۳۰۹۲	۳۸۴

یافته‌ها

آمار توصیفی:

در این تحقیق بیشترین تعداد پاسخگویان به ترتیب در جمعیت ۲۰ تا ۴۰ سال به میزان ۴۷.۷ درصد و پس از آن به ترتیب در جمعیت ۴۰ تا ۶۰ سال (۳۵.۴ درصد)، ۶۰ به بالا (۱۲ درصد) و زیر ۲۰ سال (۴.۹ درصد) بودند که برابر جدول شماره ۲ ارائه می‌شود.

جدول شماره ۲- توزیع سن در بین نمونه آماری

سن	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
زیر ۲۰	19	4.9	4.9	4.9
20-40	183	47.7	47.7	52.6
40-60	136	35.4	35.4	88.0
۶۰ به بالا	46	12.0	12.0	100.0
جمع	384	100.0	100.0	

برابر جدول شماره ۳ هم‌چنین ۵۶.۳ پاسخگویان را مردان و ۴۳.۸ درصد پاسخگویان را زنان تشکیل دادند.

جدول شماره ۳- توزیع جنس در بین نمونه آماری

جنس	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
مرد	216	56.3	56.3	56.3
زن	168	43.8	43.8	100.0
جمع	384	100.0	100.0	

برابر جدول شماره ۴ بیشترین میزان تحصیلات پاسخگویان در سطح دیپلم به میزان ۳۵.۴ درصد بود و پس‌از آن به ترتیب سطوح تحصیلات فوق‌دیپلم (۲۰.۳ درصد)، کارشناسی (۱۷.۲ درصد)، راهنمایی (۱۲.۵ درصد)، کارشناسی ارشد به بالا (۸.۹ درصد) و زیر ابتدایی (۵.۷ درصد) قرار داشتند.

جدول شماره ۴- توزیع تحصیلات در بین نمونه آماری

تحصیلات	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
زیر ابتدایی	22	5.7	5.7	5.7
راهنمایی	48	12.5	12.5	18.2
دیپلم	136	35.4	35.4	53.6
فوق دیپلم	78	20.3	20.3	74.0
کارشناسی	66	17.2	17.2	91.1
کارشناسی ارشد به بالا	34	8.9	8.9	100.0
جمع	384	100.0	100.0	

برابر جدول شماره ۵ بیشترین تعداد پاسخگویان به میزان ۳۳.۱ درصد دارای شغل آزاد بوده‌اند و پس‌از آن به ترتیب مشاغل کارمند (۲۱.۱ درصد)، خانه‌دار (۲۰.۶ درصد)، دانشجو (۱۶.۷ درصد)، سایر مشاغل (۶.۸ درصد) و دانش‌آموز (۱.۸ درصد) قرار گرفتند.

جدول شماره ۵- توزیع شغل در بین نمونه آماری

شغل	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
کارمند	81	21.1	21.1	21.1
شغل آزاد	127	33.1	33.1	54.2
خانه‌دار	79	20.6	20.6	74.7
دانشجو	64	16.7	16.7	91.4
دانش‌آموز	7	1.8	1.8	93.2
سایر	26	6.8	6.8	100.0
جمع	384	100.0	100.0	

برابر جدول شماره ۶ به میزان ۶۷.۴ درصد پاسخگویان را ساکنین شهر و ۳۲.۶ درصد را روستائینان تشکیل می‌دهند.

جدول شماره ۶- محل سکونت نمونه آماری

محل سکونت	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
ساکن شهر	259	67.4	67.4	67.4
ساکن روستا	125	32.6	32.6	100.0
جمع	384	100.0	100.0	

برابر جدول شماره ۷ به میزان ۸.۶ درصد اعضای نمونه تجربه مورد سرقت واقع شدن را دارند و ۹۱.۴ درصد مابقی نیز تجربه مالباختگی در اثر سرقت را نداشته‌اند.

جدول شماره ۷- تجربه مالباختگی در اثر سرقت در بین نمونه آماری

تجربه مالباختگی در اثر سرقت	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
بله	33	8.6	8.6	8.6
خیر	351	91.4	91.4	100.0
جمع	384	100.0	100.0	

آمار استنباطی:

پس از محاسبه ضریب همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه خسارت‌های جانی ناشی از بیست نوع سرقت با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان به معنای نگرش ایشان به امنیت اجتماعی در نرم‌افزار اس. پی. اس. نتایج به ترتیب به شرح جداول ذیل به دست آمد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت منزل با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۸- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت منزل با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت منزل	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
ضریب همبستگی پیرسون	1	.576**
سطح معنی‌داری (2-tailed)		.000
N	384	384
ضریب همبستگی پیرسون	.576**	1
سطح معنی‌داری (2-tailed)	.000	
N	384	384

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۸، می‌توان گفت که با اطمینان ۰/۹۹ و سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۱ بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت منزل و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد و مقدار این رابطه که برابر با ۰/۵۷۶ است، به صورت مستقیم و مثبت می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت خودروی سواری با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۹- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت خودروی سواری با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

		خسارت‌های جانی ناشی از سرقت خودروی سواری	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
خسارت‌های جانی ناشی از سرقت خودروی سواری	ضریب همبستگی پیرسون سطح معنی‌داری (2-tailed)	1	.253 **
	N	384	384
نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	ضریب همبستگی پیرسون سطح معنی‌داری (2-tailed)	.253 **	1
	N	384	384

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج جدول ماتریس همبستگی شماره ۹، می‌توان گفت که با اطمینان ۹۹٪ و سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۱ بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت خودروی سواری و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد و مقدار این رابطه که برابر با ۰/۲۵۳ است، به صورت مستقیم و مثبت می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت دوچرخه با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۰- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت دوچرخه با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

		خسارت‌های جانی ناشی از سرقت دوچرخه	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
خسارت‌های جانی ناشی از سرقت دوچرخه	ضریب همبستگی پیرسون سطح معنی‌داری (2-tailed)	1	-.017
	N	384	384
نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	ضریب همبستگی پیرسون سطح معنی‌داری (2-tailed)	-.017	1
	فراوانی	384	384

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۱۰، می‌توان گفت بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت دوچرخه و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با ۰/۰۱۷ است، به صورت منفی می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت اماکن خصوصی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۱- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت اماکن خصوصی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت اماکن خصوصی	
.235	ضریب همبستگی پیرسون	1
.002	سطح معنی‌داری (2-tailed)	
384	فراوانی	384
1	ضریب همبستگی پیرسون	.235
	سطح معنی‌داری (2-tailed)	.002
384	فراوانی	384

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۱۱، می‌توان گفت بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت اماکن خصوصی و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/235$ است، به‌صورت مستقیم و مثبت می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت اماکن دولتی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۲- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت اماکن دولتی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت اماکن دولتی	
-.136	ضریب همبستگی پیرسون	1
.616	سطح معنی‌داری (2-tailed)	
384	فراوانی	384
1	ضریب همبستگی پیرسون	-.136
	سطح معنی‌داری (2-tailed)	.616
384	فراوانی	384

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۱۲، می‌توان گفت بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت اماکن دولتی و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/۱۳۶$ است، به‌صورت منفی می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت بانک با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۳- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت بانک با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت بانک
ضریب همبستگی پیرسون	-0.083	1
سطح معنی‌داری (2-tailed)	.243	
فراوانی	384	384
ضریب همبستگی پیرسون	1	-0.083
سطح معنی‌داری (2-tailed)	.243	
فراوانی	384	384

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۱۳، می‌توان گفت بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت بانک و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/۰۸۳$ است، به‌صورت منفی می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از جیب‌بری با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۴- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از جیب‌بری با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از جیب‌بری
ضریب همبستگی پیرسون	*.605	1
سطح معنی‌داری (2-tailed)	.011	
فراوانی	384	384
ضریب همبستگی پیرسون	1	*.605
سطح معنی‌داری (2-tailed)	.011	
فراوانی	384	384

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۱۴، می‌توان گفت که با اطمینان ۰/۹۵ و سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۵ بین خسارت‌های جانی ناشی از جیب‌بری و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری نسبتاً ضعیفی وجود دارد و مقدار این رابطه که برابر با ۰/۶۰۵ است، به صورت مستقیم و مثبت می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت در معابر و اماکن با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۵- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت در معابر و اماکن با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

		خسارت‌های جانی ناشی از سرقت در معابر و اماکن	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
خسارت‌های جانی ناشی از سرقت در معابر و اماکن	ضریب همبستگی پیرسون	1	.723**
	سطح معنی‌داری (2-tailed) فراوانی	384	.000 384
نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	ضریب همبستگی پیرسون	.723**	1
	سطح معنی‌داری (2-tailed) فراوانی	.000 384	384

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج جدول ماتریس همبستگی شماره ۱۵، می‌توان گفت که با اطمینان ۰/۹۹ و سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۱ بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت در معابر و اماکن و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد و مقدار این رابطه که برابر با ۰/۷۲۳ است، به صورت مستقیم و مثبت می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت احشام و طیور با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۶- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت احشام و طیور با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت احشام و طیور		
.230	1	ضریب همبستگی پیرسون	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت
.323		سطح معنی‌داری (2-tailed)	احشام و طیور
384	384	فراوانی	
1	.230	ضریب همبستگی پیرسون	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
384	.323	سطح معنی‌داری (2-tailed)	
	384	فراوانی	

برابر جدول شماره ۱۶، می‌توان گفت بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت احشام و طیور و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/230$ است، به صورت مستقیم و مثبت می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از قاپ‌زنی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۷- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از قاپ‌زنی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از قاپ‌زنی		
** .345	1	ضریب همبستگی پیرسون	خسارت‌های جانی ناشی از قاپ‌زنی
.000		سطح معنی‌داری (2-tailed)	
384	384	فراوانی	
1	** .345	ضریب همبستگی پیرسون	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
384	.000	سطح معنی‌داری (2-tailed)	
	384	فراوانی	

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۱۷، می توان گفت که با اطمینان ۰/۹۹ و سطح خطای کوچک تر از ۰/۰۱ بین خسارت های جانی ناشی از قاپ زنی و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی داری وجود دارد و مقدار این رابطه که برابر با ۰/۳۴۵ است، به صورت مستقیم و مثبت می باشد.

- بین خسارت های جانی ناشی از سرقت قطعات خودرو با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۸- رابطه خسارت های جانی ناشی از سرقت قطعات خودرو با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

		خسارت های جانی ناشی از سرقت قطعات خودرو	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
خسارت های جانی ناشی از سرقت قطعات خودرو	ضریب همبستگی پیرسون	1	-413
	سطح معنی داری (2-tailed)		.000
فراوانی		384	384
نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	ضریب همبستگی پیرسون	-413	1
	سطح معنی داری (2-tailed)	.000	
فراوانی		384	384

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۱۸، می توان گفت بین خسارت های جانی ناشی از سرقت قطعات خودرو و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با ۰/۴۱۳ است، به صورت منفی می باشد.

- بین خسارت های جانی ناشی از سرقت کابل با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول شماره ۱۹- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت کابل با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت کابل	ضریب همبستگی پیرسون	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت کابل
-0.312	1	ضریب همبستگی پیرسون	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت کابل
.156		سطح معنی‌داری (2-tailed)	
384	384	فراوانی	
1	-0.312	ضریب همبستگی پیرسون	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
.156		سطح معنی‌داری (2-tailed)	
384	384	فراوانی	

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۱۹، می‌توان گفت بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت کابل و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/312$ است، به‌صورت منفی می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از کش روزنی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۲۰- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از کش روزنی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از کش روزنی	ضریب همبستگی پیرسون	خسارت‌های جانی ناشی از کش روزنی
.103	1	ضریب همبستگی پیرسون	خسارت‌های جانی ناشی از کش روزنی
.046		سطح معنی‌داری (2-tailed)	
384	384	فراوانی	
1	.103	ضریب همبستگی پیرسون	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
.046		سطح معنی‌داری (2-tailed)	
384	384	فراوانی	

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۲۰، می‌توان گفت بین خسارت‌های جانی ناشی از کش روزنی و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری بسیار ضعیفی وجود دارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/103$ است، به‌صورت مستقیم و مثبت می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت ماشین‌آلات کشاورزی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۲۱- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت ماشین‌آلات کشاورزی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت ماشین‌آلات کشاورزی		
	ضریب همبستگی پیرسون	1	-.034
	سطح معنی‌داری (2-tailed)		.407
	فراوانی	384	384
	ضریب همبستگی پیرسون	-.034	1
	سطح معنی‌داری (2-tailed)	.407	
	فراوانی	384	384

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۲۱، می‌توان گفت بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت ماشین‌آلات کشاورزی و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/034$ است، به‌صورت منفی می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت محموله با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۲۲- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت محموله با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	خسارت‌های جانی ناشی از سرقت محموله‌ها		
	ضریب همبستگی پیرسون	1	-.127
	سطح معنی‌داری (2-tailed)		.000
	فراوانی	384	384
	ضریب همبستگی پیرسون	-.127	1
	سطح معنی‌داری (2-tailed)	.000	
	فراوانی	384	384

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۲۲، می‌توان گفت بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت محموله‌ها و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/۱۲۷$ است، به‌صورت منفی می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت مغازه با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۲۳- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت مغازه با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

		خسارت‌های جانی ناشی از سرقت مغازه	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
خسارت‌های جانی ناشی از سرقت مغازه	ضریب همبستگی پیرسون	1	-.067*
	سطح معنی‌داری (2-tailed)		.001
فراوانی		384	384
نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	ضریب همبستگی پیرسون	-.067*	1
	سطح معنی‌داری (2-tailed)	.001	
فراوانی		384	384

*. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۲۳، می‌توان گفت که با اطمینان $0/۹۵$ و سطح خطای کوچک‌تر از $0/۰۵$ بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت مغازه و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/۰۶۷$ است، به‌صورت منفی می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت مغازه طلا و جواهرفروشی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۲۴- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت مغازه طلا و جواهرفروشی با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

		خسارت‌های جانی ناشی از سرقت مغازه طلا و جواهرفروشی	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
خسارت‌های جانی ناشی از سرقت مغازه طلا و جواهرفروشی	ضریب همبستگی پیرسون	1	.230
	سطح معنی‌داری (2-tailed)		.007
فراوانی		384	384
نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	ضریب همبستگی پیرسون	.230	1
	سطح معنی‌داری (2-tailed)	.007	
فراوانی		384	384

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۲۴، می توان گفت بین خسارت های جانی ناشی از سرقت مغازه طلا و جواهرفروشی و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی داری وجود دارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/230$ است، به صورت مستقیم و مثبت می باشد.

- بین خسارت های جانی ناشی از سرقت خودروی باری با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول شماره ۲۵- رابطه خسارت های جانی ناشی از سرقت خودروی باری با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

		خسارت های جانی ناشی از سرقت خودروی باری	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
خسارت های جانی ناشی از سرقت خودروی باری	ضریب همبستگی پیرسون	1	-.113**
	سطح معنی داری (2-tailed) فراوانی	384	.000 384
نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	ضریب همبستگی پیرسون	-.113**	1
	سطح معنی داری (2-tailed) فراوانی	.000 384	384

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۲۵، می توان گفت که با اطمینان $0/99$ و سطح خطای کوچک تر از $0/01$ بین خسارت های جانی ناشی از سرقت خودروی باری و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با $0/113$ است، به صورت منفی می باشد.

- بین خسارت های جانی ناشی از سرقت موتورسیکلت با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول شماره ۲۶- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سرقت موتورسیکلت با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

		خسارت‌های جانی ناشی از سرقت موتورسیکلت	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
خسارت‌های جانی ناشی از سرقت موتورسیکلت	ضریب همبستگی پیرسون	1	-.054*
	سطح معنی‌داری (2-tailed)		.001
	فراوانی	384	384
نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	ضریب همبستگی پیرسون	-.054*	1
	سطح معنی‌داری (2-tailed)	.001	
	فراوانی	384	384

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۲۶، می‌توان گفت که با اطمینان ۰/۹۵ و سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۵ بین خسارت‌های جانی ناشی از سرقت موتورسیکلت و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با ۰/۰۵۴ است، به صورت منفی می‌باشد.

- بین خسارت‌های جانی ناشی از سایر عناوین سرقت با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۲۷- رابطه خسارت‌های جانی ناشی از سایر عناوین سرقت با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان

		خسارت‌های جانی ناشی از سایر عناوین سرقت	نگرش به ترس و ناامنی شهروندان
خسارت‌های جانی ناشی از سایر عناوین سرقت	ضریب همبستگی پیرسون	1	-.087
	سطح معنی‌داری (2-tailed)		.006
	فراوانی	384	384
نگرش به ترس و ناامنی شهروندان	ضریب همبستگی پیرسون	-.087	1
	سطح معنی‌داری (2-tailed)	.006	
	فراوانی	384	384

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی شماره ۲۷، می توان گفت بین خسارت های جانی ناشی از سایر عناوین سرقت و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان رابطه معنی داری بسیار ضعیفی وجود ندارد و مقدار این رابطه که برابر با ۰/۰۸۷ است، به صورت منفی می باشد.

بحث و نتیجه گیری:

با توجه به نتایج حاصل از ضریب همبستگی پیرسون می توان گفت: بین خسارت های جانی ناشی از ۹ عنوان سرقت اعم از: منزل (۰/۵۷۶)، خودروی سواری (۰/۲۵۳)، قاپ زنی (۰/۳۴۵)، اماکن خصوصی (۰/۲۳۵)، جیب بری (۰/۶۰۵)، سرقت در معابر و اماکن (۰/۷۲۳)، احشام و طیور (۰/۲۳۰)، کش روزنی (۰/۱۰۳) و مغازه طلا و جواهر فروشی (۰/۲۳۰)، با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان خراسان شمالی رابطه معنی داری وجود دارد و این رابطه به صورت مستقیم و مثبت برقرار است به این معنی که با افزایش خسارت های جانی ناشی از این سرقت ها، نگرش به ترس و نگرش به ترس و ناامنی شهروندان نیز افزایش می یابد و به نوعی احساس امنیت اجتماعی شهروندان کاهش خواهد یافت؛ ولیکن بین خسارت های جانی ناشی از ۱۱ عنوان سرقت اعم از: قطعات خودرو (۰/۴۱۳-)، ماشین آلات کشاورزی (۰/۰۳۴-)، خودروی باری (۰/۱۱۳-)، موتورسیکلت (۰/۰۵۴-)، دوچرخه (۰/۰۱۷-)، محموله ها (۰/۱۲۷-)، مغازه (۰/۰۶۷-)، اماکن دولتی (۰/۱۳۶-)، بانک (۰/۰۸۳-)، کابل (۰/۳۱۲-) و سایر عناوین سرقت (۰/۰۸۷-) با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان خراسان شمالی، رابطه معنی داری وجود ندارد. از طرفی با توجه به میزان ضریب همبستگی پیرسون از نظر شدت رابطه می توان گفت به ترتیب، خسارت های جانی ناشی از سرقت در معابر و اماکن، جیب بری، منزل، قاپ زنی، خودروی سواری، اماکن خصوصی، مغازه طلا و جواهر فروشی، احشام و طیور و کش روزنی به ترتیب بیشترین رابطه را با نگرش به ترس و ناامنی شهروندان استان خراسان شمالی دارند و خسارت های جانی ناشی از این نوع سرقت ها ضربه شدیدتری به امنیت اجتماعی شهروندان وارد می کند. این یافته، نظریه گیدنز را که می گوید: امنیت را می توان موقعیتی خواند که در آن با یک رشته خطرهای خاص مقابله شده و یا به حداقل رسانده شده باشند و همانا امنیت، مصونیت در برابر خطرها است؛ تائید می کند و با نتایج پژوهش جکسون هم راستا است.

در تبیین نتایج با استفاده از نظریه یادگیری اجتماعی نکته حائز اهمیت آن است که بر اساس یافته‌های آمار توصیفی تحقیق تنها ۸.۶ درصد پاسخگویان تجربه مورد سرقت واقع شدن را دارند؛ بر این اساس نگرش به ترس و ناامنی ۹۱.۴ درصد پاسخگویان بر اساس مکانیسم‌هایی جز تجربه شخصی ایشان شکل گرفته است و بر اساس این یافته مشاهده شد از نظر شهروندان خسارت‌های جانی ناشی از سرقت در معابر و اماکن، جیب‌بری و سرقت منزل به ترتیب به نسبت سایر سرقت‌ها بیشترین رابطه را با نگرش ایشان به ترس و ناامنی دارند. از آنجاکه تنها ۸.۶ درصد پاسخگویان مورد سرقت قرار گرفته‌اند؛ بر اساس نظریه یادگیری اجتماعی این‌طور استنباط می‌شود که مکانیسم‌های دیگری مانند مشاهده، تقلید و الگوبرداری به‌جز تجربه مستقیم سرقت، تعیین‌کننده نگرش به ترس و ناامنی ایشان بوده است و نگرش شهروندان نسبت به امنیت یا ناامنی صرفاً برگرفته از تجارت آن‌ها نیست عوامل دیگری به‌غیر از تجربه مستقیم در شکل‌گیری احساس امنیت تأثیر دارد که این یافته با نتایج تحقیق علی‌وردی‌نیا، حمدی پور و امینی در تائید نظریه یادگیری اجتماعی هم‌راستا است. هم‌چنین در تحلیل یافته‌ها این‌طور استنباط می‌شود که در اثر یادگیری اجتماعی از طریق مشاهده و تقلید در آن دسته از سرقت‌ها که با حضور مالباخته انجام می‌شود و لازمه ارتکاب سرقت، تهدید سارق یا درگیری بدنی وی با مالباخته است؛ بیشتر از سایر سرقت‌ها موجب ایجاد نگرش به ترس و ناامنی در شهروندان می‌شوند؛ به‌طور مثال سرقت در معابر و اماکن احتمال درگیری بدنی و صدمات جسمانی بیشتری برای مالباخته دارد که این یافته در پژوهش‌های قبلی مشاهده نشده است.

برابر نتایج این تحقیق بر اساس نظریه یادگیری اجتماعی می‌توان گفت: امنیت و احساس امنیت نه‌تنها از طریق تجربه مستقیم زندگی اجتماعی حاصل می‌شود بلکه از طریق آنچه در تعاملات اجتماعی با دیگران، رسانه‌ها و به‌نوعی عواملی که در جهان خارج از تجربه مستقیم ما قرار دارند مانند فیلمی که می‌بینیم، موسیقی که می‌شنویم، متنی که می‌خوانیم و درک می‌کنیم نیز برساخته می‌شود. این یافته نشان می‌دهد که برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در حوزه امنیت و احساس امنیت می‌تواند دربردارنده دو جهان زندگی اعم از تجربه مستقیم و تجربه غیرمستقیم (مشاهده، تقلید و الگوبرداری) افراد باشد و بر این اساس پیشنهاد می‌شود در برنامه‌ریزی برای ارتقا امنیت اجتماعی و احساس امنیت شهروندان علاوه بر عوامل تأثیرگذار

در تجربه مستقیم افراد بر نقش عواملی غیر از تجربه مستقیم مؤثر در شکل‌گیری نگرش به ترس و ناامنی مانند مشاهده، تقلید و الگوبرداری نیز تأکید شود و جهت طراحی برنامه‌های مداخله‌ای برای ارتقا امنیت اجتماعی علاوه بر اجرای طرح‌های پیشگیری از جرم می‌توان از مکانیسم‌های مشاهده و تقلید مثبت بهره گرفت ضمن اینکه پیشنهاد می‌شود تا محققین آینده در مطالعه‌ای مفصل به بررسی دقیق‌تر این دسته از عوامل بپردازند.

کتابنامه:

- امینی، کیمیا. (۱۳۹۶). آشنایی کودکان با متون کهن فارسی با روشی خلاقانه و پویا با رویکرد به نظریه یادگیری اجتماعی بندورا، (۴) ۱۴: ۱۸۹-۱۶۳
- بارانی، محمد و شاهینی، نیما. (۱۳۹۷). بررسی و مقایسه میزان اهمیت اثر متغیرهای کلان اقتصادی در وقوع جرم سرقت اماکن و وسایل نقلیه. فصلنامه انتظام اجتماعی، دوره چهارم، شماره دهم، ۹۵-۹۸
- بنی اسد، زیبا، براتی مصلح، محمد سعید، عمرانی نژاد، فاطمه. (۱۳۹۴). بررسی علل افزایش سرقت به عنف - مطالعه موردی شهرستان بندرعباس. فصلنامه علمی مطالعات امنیت اجتماعی، (۴۱) ۶، ۴۷-۸۲.
- بیات، بهرام. (۱۳۸۸). بررسی عوامل مؤثر بر احساس امنیت شهروندان تهرانی (با تأکید بر رسانه‌های جمعی، عملکرد پلیس و به‌روز جرائم) فصلنامه علمی پژوهشی انتظام اجتماعی، سال اول، شماره اول، ۹-۲۹.
- پارسا، محمد. (۱۳۸۳). زمینه نوین روان‌شناسی. تهران: نشر بعثت.
- حمدی پور، افشین، عطاپور، هاشم، عبداللهی، فریده. (۱۳۹۸). تحلیل نقش الگوها بر رفتار مطالعه دانشجویان دانشگاه تبریز بر اساس نظریه یادگیری مشاهده‌ای بندورا. تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی، (۲)، ۵۳.
- دلاور، علی و جهان‌تاب، محمد. (۱۳۹۴). تأثیر سرمایه اجتماعی بر احساس امنیت، فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی، شماره ۲۷، پاییز ۱۳۹۰
- علیوردی نیا، اکبر. ملک دار، اعظم. حسنی، محمدرضا (۱۳۹۳). تخلفات رایانه‌ای در میان دانشجویان دانشگاه مازندران - آزمون تجربی نظریه یادگیری اجتماعی. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. تهران: جامعه‌شناسی ایران. سال پانزدهم، تابستان ۱۳۹۳، شماره ۲.
- کاتوزیان، ناصر. (۱۳۸۶). مسئولیت مدنی - ضمان قهری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- کاظمی، عباس. (۱۳۸۸). ریزومیک شدن جرائم و دگردیسی در مفهوم امنیت اجتماعی شهری. مجموعه مقالات نخستین همایش ملی پیشگیری از جرم با رویکرد جامعه‌شناختی، تهران: نشر ناجا.

- کدیور، پروین. (۱۳۸۵). روان‌شناسی تربیتی تهران: انتشارات سمت، چاپ نهم.
- کمربگی، خلیل، درویشی، فرزاد. (۱۳۹۸). سارقان خرد، ویژگی‌های فردی و اجتماعی آن‌ها مورد مطالعه: استان ایلام. فصلنامه علمی کارآگاه، (۴۹)، ۶۸:۱۳-۹۱.
- گلایی، فاطمه. اسعدی دوست، مجید. (۱۳۹۷). بررسی عوامل مرتبط با میزان گرایش به خشونت در بین جوانان مورد مطالعه: جوانان ۱۸ تا ۲۹ سال شهر تبریز. فصلنامه علمی دانش انتظامی آذربایجان شرقی. (۳۰)، ۸:۱۱۱-۱۳۴.
- گیدنز، آتونی. (۱۳۹۸). جامعه‌شناسی (مترجم؛ منوچهر صبوری). تهران: نشر نی.
- محمدی، علی. امیری، یاسر و جویر، محمود. (۱۳۹۳). اولویت‌بندی وضعیت شاخص‌های امنیت اجتماعی و رتبه‌بندی استان‌های کشور از نظر سطح امنیت اجتماعی با استفاده از روش تحلیل رابطه‌ای خاکستری (GRA). فصلنامه انتظام اجتماعی، دوره ششم، شماره ۳، ۷-۳۴.
- معظمی، شهلا و سیاوشی، سامان. (۱۳۹۴). جرم‌شناختی سرقت‌های مقرون به تهدید و آزار (مطالعه کیفی)، فصلنامه علمی پیشگیری از جرم (۳۴): ۷۱-۹۸.
- منظمی تبار، جواد. (۱۳۹۸). بررسی ترکیبی عوامل اقتصادی مؤثر بر جرم در جامعه ایران. فصلنامه علمی کارآگاه، (۴۷)، ۱۲: ۱۰۰-۱۲۴.
- میر محمدصادقی، حسین. (۱۳۶۸). تحلیل مبانی حقوق جزا. تهران: نشر امیرکبیر.
- نامور، سجاد. (۱۳۹۹). طراحی و سنجش شاخص تأمین امنیت در حوزه سرقت. رساله دکتری جامعه‌شناسی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد قوچان.
- نریمانی، سعید. (۱۳۹۵). سرمایه اجتماعی و احساس امنیت. رشد آموزش علوم اجتماعی، سال هفدهم، شماره ۷۰.
- ولیدی، محمد صالح. (۱۳۷۵). حقوق جزای عمومی. تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.

Jackson, J. (2007). Experience and expression. Social Cultural significance in the fear of crime, The British Journal of Criminology, 44:946-966.

Zulkifli, Malina. (2014). Development of car theft crime index in peninsular Malaysia, AIP Conference Proceedings 1602, 975.